

FARG'ONA VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI

2024- yil yanvar –oktabr oylari
uchun dastlabki ma'lumot

FARG'ONA VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi (73) 241-67-68

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi. Viloyatda bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, **2024-** yil yanvar-oktabr oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **1 813,0 mln. AQSH** dollariga yetdi va **2023-** yilning yanvar - oktabr oylariga nisbatan **169,8 mln. AQSH** dollariga yoki **10,3 %** ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar – oktabr mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **1 813,0 +10,3%**

(2023- y.: **1 643,2**)

Saldo

2024- y.: - **415,2**
(2023 y.: - **490,5**)

Eksport

2024- y.: **698,9 + 21,3 %**

(2023- y.: **576,3**)

Tovarlar: **690,5**

Xizmatlar: **8,4**

Import

2024- y.: **1 114,1 +4,4 %**

(2023- y.: **1 066,9**)

Tovarlar: **1 112,0**

Xizmatlar: **2,1**

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi **698,9** mln. AQSH dollariga (**21,3** % ga ko‘paydi) va import hajmi **1 114,1** mln. AQSH dollariga (**4,4** % ga ko‘paydi) yetdi. Hisobot davrida **-415,2** mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

FARG‘ONA VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024- yil yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari)

XXR TSA – 585,5 Eksport: 33,2 Import: 552,3 32,3%	Rossiya TSA –518,3 Eksport: 320,6 Import: 197,7 28,6 %	Qozog‘iston TSA – 163,4 Eksport: 43,7 Import: 119,7 9,0%	Turkiya TSA – 99,2 Eksport: 63,6 Import: 35,6 5,5 %	Qirg‘iz Respublikasi TSA – 93,4 Eksport: 47,9 Import: 45,5 5,2 %
Afg‘oniston TSA – 52,4 Eksport: 48,4 Import: 4,0 2,9%	Eron TSA – 38,4 Eksport: 34,6 Import: 3,7 2,1 %	Tojikiston TSA – 26,0 Eksport: 22,2 Import: 3,3 1,4 %	Italiya TSA – 23,5 Eksport: 2,1 Import: 21,4 1,3 %	Turkmaniston TSA – 21,3 Eksport: 14,9 Import: 6,4 1,2 %

Farg'ona viloyati jahonning **83** mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi XXRda (**32,3 %**), Rossiyada (**28,6 %**), Qozog'istonda (**9,0 %**), Turkiyada (**5,5 %**), Qirg'iz Respublikasida (**5,2 %**) va Afg'onistonda (**2,9 %**) qayd etilgan.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni iqtisodiy-ijtimoiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalaridagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TASHQI SAVDO PROFITSITI BO'LGAN ASOSIY UCH DAVLAT (2024- yil yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari)

Rossiya Federatsiyasi– 122,4

Afg'aniston– 44,4

Eron– 30,9

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan o'n ikkita davlatda ijobiy tashqi savdo balansi kuzatilgan. Xususan, Afg'oniston, Turkiya va Rossiya Federatsiyasi shular jumlasidandir. Qolgan **8** ta davlatlar bilan manfiy tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

FARG'ONA VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

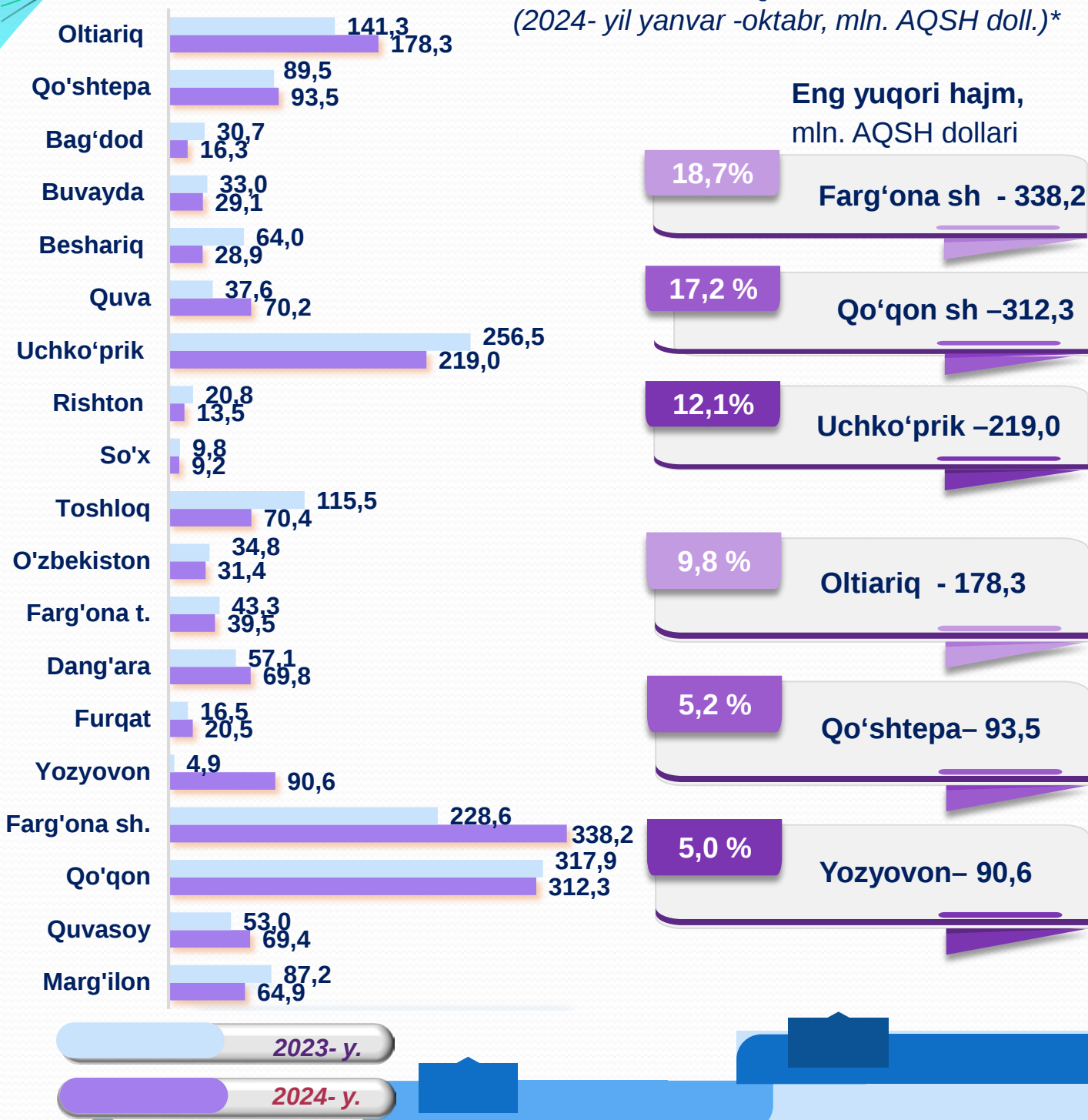
(yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari)

	Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
	XXR	386,2	492,8	585,5
	<i>Eksport</i>	52,8	40,5	33,2
	<i>Import</i>	333,4	452,3	552,3
	Rossiya Federatsiyasi	505,2	430,5	518,3
	<i>Eksport</i>	289,7	255,5	320,6
	<i>Import</i>	215,5	175,0	197,7
	Qozog'iston	204,4	189,6	163,4
	<i>Eksport</i>	22,6	32,1	43,7
	<i>Import</i>	181,8	157,7	119,7
	Turkiya	134,5	78,9	99,3
	<i>Eksport</i>	79,7	39,9	63,6
	<i>Import</i>	54,8	39,0	35,6
	Qirg'iz Respublikasi	91,7	93,1	93,4
	<i>Eksport</i>	48,1	41,8	47,9
	<i>Import</i>	43,6	51,3	45,5
	Afg'oniston	39,1	42,5	52,4
	<i>Eksport</i>	39,0	42,3	48,4
	<i>Import</i>	0,1	0,2	4,0
	Eron	24,1	33,3	38,4
	<i>Eksport</i>	20,5	29,5	34,6
	<i>Import</i>	3,6	3,8	3,8
	Tojikiston	30,3	33,2	26,1
	<i>Eksport</i>	20,2	22,6	22,3
	<i>Import</i>	10,1	10,7	3,8
	Italiya	11,0	12,6	23,5
	<i>Eksport</i>	1,6	5,2	2,2
	<i>Import</i>	9,4	7,4	21,4
	Turkmaniston	31,7	7,1	21,3
	<i>Eksport</i>	26,8	4,8	14,9
	<i>Import</i>	4,9	2,3	6,5

	Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
	Belarus	12,0	18,1	21,2
	<i>Eksport</i>	3,8	7,8	6,8
	<i>Import</i>	8,2	10,4	14,4
	Hindiston	28,0	22,0	17,8
	<i>Eksport</i>	0,0	0,1	0,1
	<i>Import</i>	28,0	21,9	17,7
	Polsha	40,0	22,3	16,0
	<i>Eksport</i>	28,0	9,9	11,9
	<i>Import</i>	12,0	12,4	4,1
	Germaniya	21,3	18,1	15,3
	<i>Eksport</i>	4,1	1,1	0,9
	<i>Import</i>	17,2	17,0	14,4
	Koreya Respublikasi	29,2	21,2	14,4
	<i>Eksport</i>	3,1	0,4	0,6
	<i>Import</i>	26,1	20,8	13,8
	Litva	18,1	32,6	12,2
	<i>Eksport</i>	1,2	12,3	8,8
	<i>Import</i>	16,9	20,3	3,4
	Pokiston	7,4	6,4	10,1
	<i>Eksport</i>	6,7	5,4	6,8
	<i>Import</i>	0,7	1,0	3,3
	Gonkong	16,0	11,1	8,5
	<i>Eksport</i>	0,1	-	0,1
	<i>Import</i>	15,9	11,1	8,4
	Latviya	2,3	5,5	7,7
	<i>Eksport</i>	1,3	4,2	7,5
	<i>Import</i>	1,0	1,3	0,2
	BAA	1,1	1,6	6,5
	<i>Eksport</i>	0,8	0,9	3,6
	<i>Import</i>	0,3	0,7	3,2

FARG'ONA VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

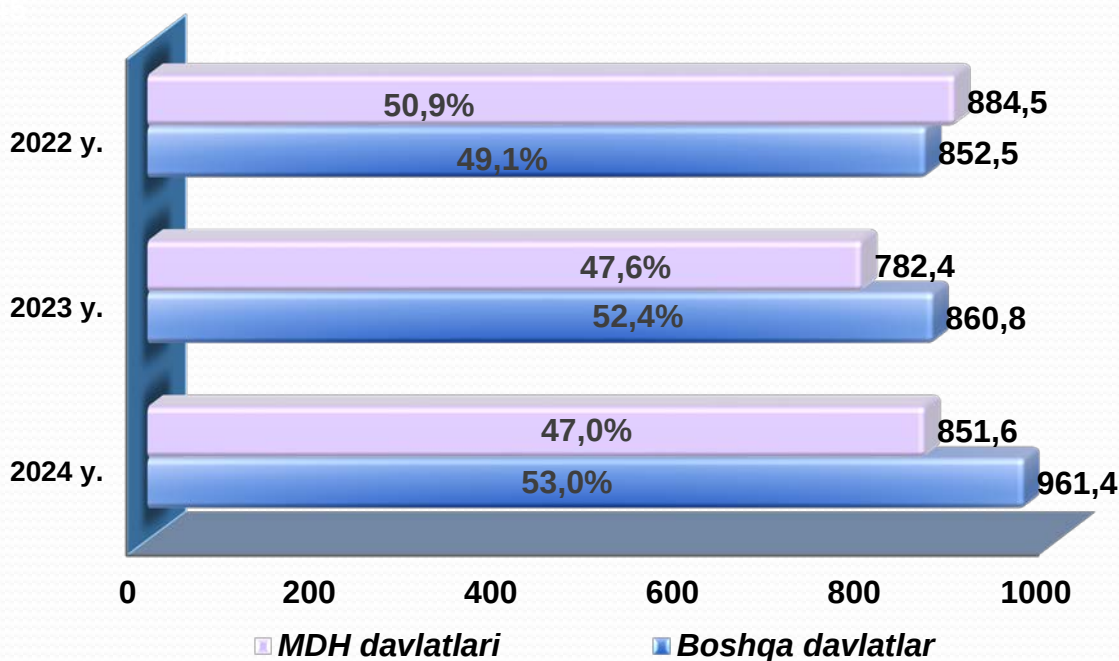
(2024- yil yanvar -oktabr, mln. AQSH doll.)*

ViLOYAT tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Farg'ona shahri **18,7 %** ulush bilan **338,2** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa So'x tumani **0,5 %** ulush bilan **9,2** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

FARG'ONA VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

2024- yil yanvar-oktabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **47,0 %** ni tashkil etidi.

Farg'ona viloyatining boshqa xorijiy davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasidagi ulush **53,0 %** ni tashkil etdi.

Farg'ona viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024-yil yanvar-oktabr holatiga ko'ra, **851,6** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **462,7** mln. AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import **388,9** mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

FARG'ONA VILOYATNING MDH DAVLATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2024- yil yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari)

Rossiya

TSA – 518,3
Eksport – 320,6
Import – 197,7,3

Qozog'iston

TSA – 163,4
Eksport – 43,7
Import – 119,7

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 93,4
Eksport – 47,8
Import – 45,5

Belarus

TSA – 21,2
Eksport – 6,8
Import – 14,4

Tojikiston

TSA – 26,1
Eksport – 22,3
Import – 3,8

Ukraina

TSA – 3,3
Eksport – 2,3
Import – 1,0

Turkmaniston

TSA – 21,3
Eksport – 14,9
Import – 6,4

Ozarbajjon

TSA – 3,0
Eksport – 2,8
Import – 0,2

Moldova

TSA – 1,1
Eksport – 1,1
Import – 0,0

Armaniston

TSA – 0,4
Eksport – 0,4
Import – 0,0

Farg'ona viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya (**66,9 %**), Qozog'iston (**19,2 %**) hamda Qirg'iz Respublikasi (**10,9 %**) davlatlari bilan qayd etildi.

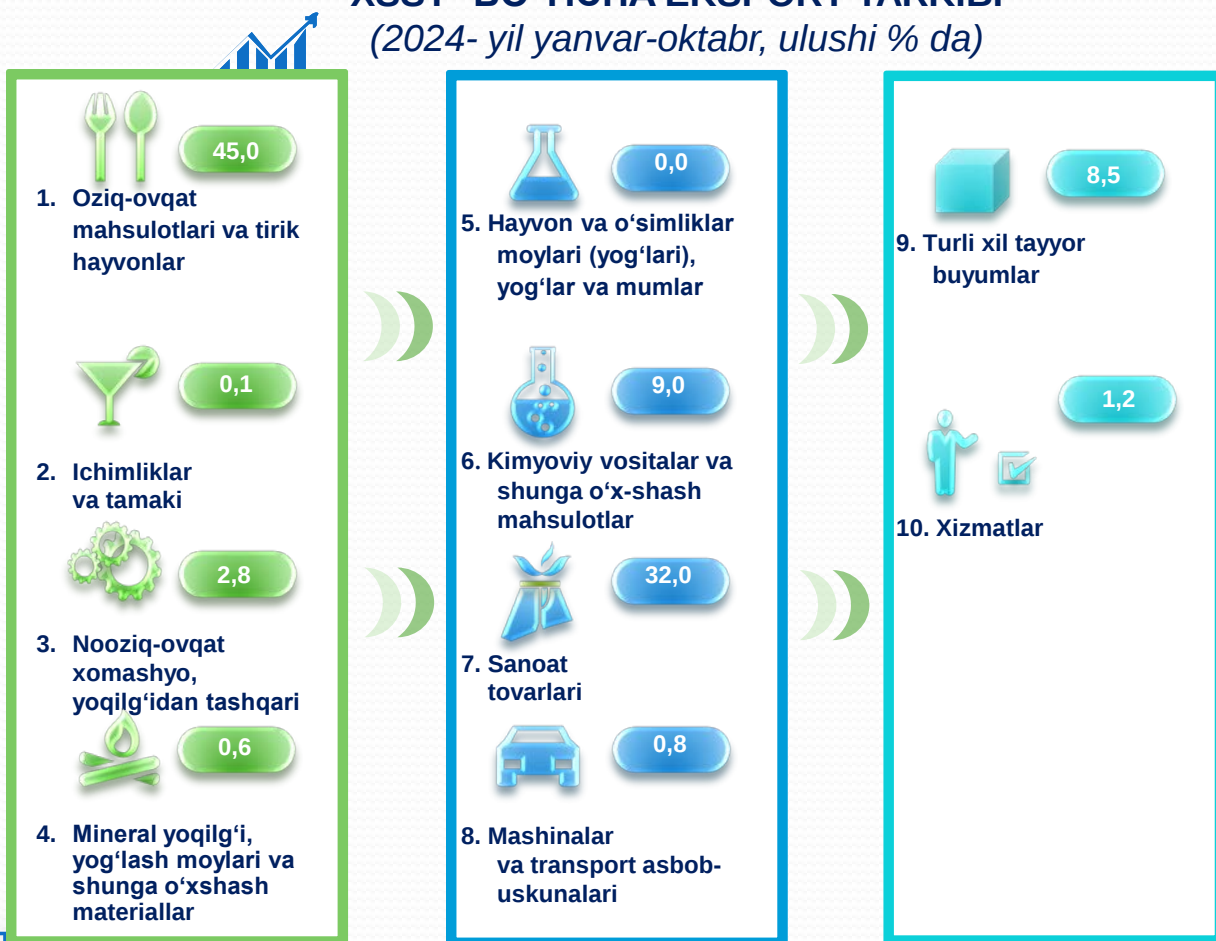
FARG'ONA VILOYATI EKSPORTI

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Viloyatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksportyorlar soni **701** taga yetdi va ular tomonidan **698,9** mln. AQSH dollari (2023- yilning mos davriga nisbatan **21,3** % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-oktabr, ulushi % da)

O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (**keyingi o'rinlarda TIF TN**) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (**keyingi o'rinlarda – XSST**) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni **XSST** bo'yicha kodlashtirish, **TIF TN** va **XSST** o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

FARG'ONA VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI

(yanvar-oktabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	576,3	698,9	82,0	121,3	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	238,9	314,7	104,3	131,7	41,5	45,0
Ichimliklar va tamaki	1,7	1,0	100,2	56,9	0,3	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	21,2	19,4	72,8	91,2	3,7	2,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	2,8	4,2	26,9	148,0	0,5	0,6
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,2	30,7	4,9 m.	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	29,1	62,9	70,6	2,2 m.	5,0	9,0
Sanoat tovarlari	208,3	223,4	63,6	107,3	36,1	32,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	5,0	5,7	71,7	115,5	0,9	0,8
Turli xil tayyor buyumlar	63,2	59,1	130,4	93,4	11,0	8,5
Xizmatlar	6,1	8,4	70,0	138,0	1,1	1,2

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **94,5 %** ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (**32,0 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**45,0 %**), kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (**9,0%**) va turli xil tayyor buyumlar (**8,5 %**) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-oktabr)

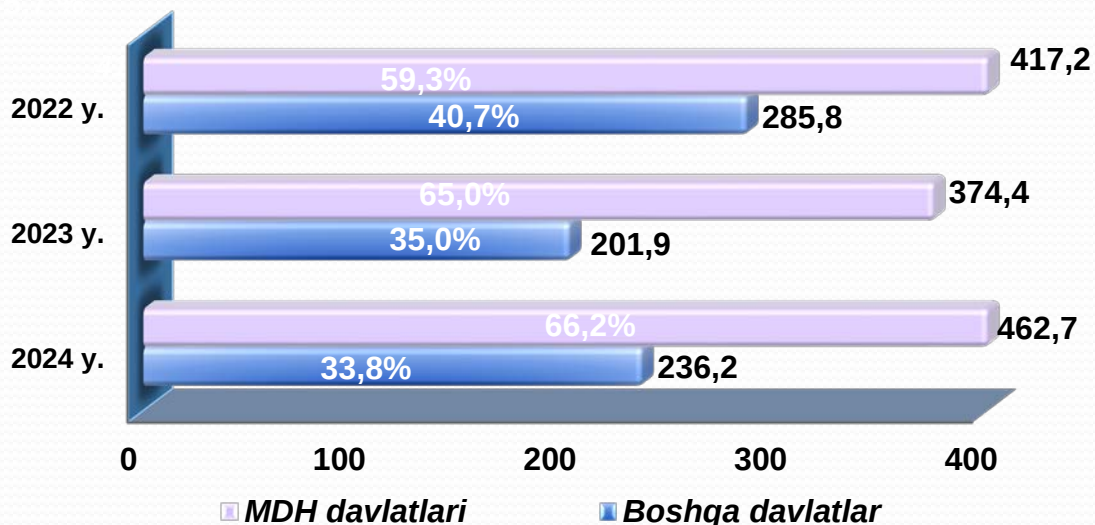
XSST bo'limi nomi	MIn AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	314,7	131,7
Sabzavotlar va mevalar	275,0	145,1
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	36,3	84,1
Tirik hayvonlar	1,3	11,1 m.
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1,3	23,9
Ichimliklar va tamaki	1,0	56,9
Ichimliklar	0,9	54,5
Tamaki va tamaki mahsulotlari	0,1	3,3 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	19,4	91,2
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	14,0	158,8
Metal rudalar va metal parchalari	0,8	94,8
Qog'oz massasi va makulatura	2,4	25,2
Xayvonlar va usimliklardan kelib chikkan xom-ashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	0,6	102,3
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	1,0	100,1
Yog'li urug'lar va yog'li mevalar	0,5	128,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	4,2	148,0
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	3,7	137,9
Ko'mir, koks va briketlar	0,5	3,5 m.
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash Mahsulotlar	62,9	2,2 m.
Noorganik kimyo moddalari	8,3	3,6 m.
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumeriya; hojatxona preparatlari, jilo va yuvish vositalari	1,4	87,8
O'g'itlar	50,1	2,5 m.
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	0,6	19,1
Bo'yoqlar	2,0	196,6

XSST bo'limi nomi	Mln. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	223,4	107,3
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	195,3	105,0
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	1,6	40,2
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	19,1	130,7
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	2,7	151,9
Probka va yog'ochdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	4,1	2,3 m.
Teri, boshqa joyda tasniflanmagan tayyor charm mahsulotlari, mo'ynalar	0,5	5,6 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	5,7	115,5
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	1,2	73,6
Avtomobillar (shu jumladan havo transporti vositalari)	1,8	104,9
Aniq soxalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	1,9	161,7
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari, boshqa joyda tasniflanmagan	0,6	2,2 m.
Turli xil tayyor buyumlar	59,1	93,4
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	47,1	93,7
Har xil tayyor buyumlar	6,0	116,5
Poyabzal	3,0	56,3
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	1,8	126,4
Modulli binolar, sanitariya-tesisat, isitish va yoritish uskunalar uchun armatura va mahkamlagichlar, boshqa toifalarga kiritilmagan	0,5	99,4
Mebel va uning qismlari	0,3	56,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	0,3	35,0 m.

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

2024- yilning yanvar-oktabr oylarida MDH mamlakatlariga eksportning ulushi o'tgan yilning mos davriga **1,2 %** ga ko'paydi. (yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

2024- yil yanvar-oktabr oylarida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, Turkiya, XXR, Afg'oniston, Eron va Qirg'iz Respublikasi kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi **84,7 %** ni tashkil etdi.

FARG'ONA VILOYATI EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-oktabr, % da)

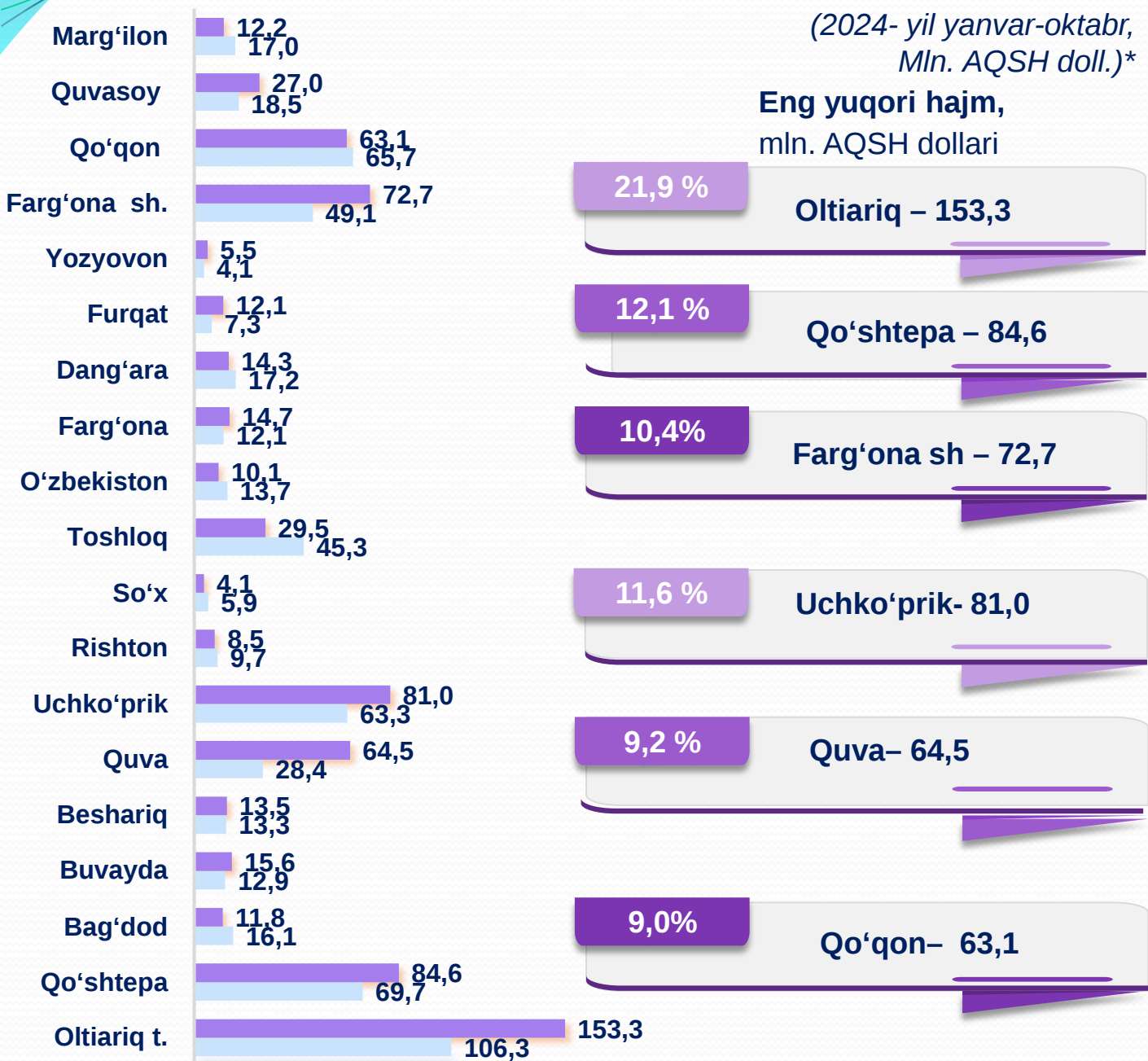
FARG'ONA VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-oktabr, yillar kesimida)*

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Rossiya	255,5	320,6	88,2	125,5	1	1
Turkiya	39,9	63,6	50,0	159,6	5	2
Afg'aniston	42,3	48,4	108,5	114,5	2	3
Qirg'iz Respublikasi	41,8	47,9	87,0	114,5	3	4
Qozog'iston	32,1	43,7	141,9	136,1	6	5
Eron	29,5	34,6	143,6	117,4	7	6
XXR	40,5	33,2	76,7	81,9	4	7
Tojikiston	22,6	22,3	111,7	98,7	8	8
Turkmaniston	4,8	14,9	17,9	3,1 m.	14	9
Polsha	9,9	11,9	35,5	119,9	10	10
Litva	12,3	8,8	10,0 m.	71,1	9	11
Latviya	4,2	7,5	3,1 m.	178,0	15	12
Pokiston	5,4	6,8	81,0	125,6	12	13
Belarus	7,8	6,8	2,0 m.	87,3	11	14
Misir	0,4	3,6	3,2	8,5 m.	29	15
BAA	0,9	3,6	113,7	3,9 m.	25	16
Ozarbajjon	2,0	2,8	158,8	138,7	19	17
Ukraina	3,9	2,3	138,0	57,6	16	18
Italiya	5,2	2,2	3,2 m.	41,1	13	19
Braziliya	0,0	1,2	113,9	24,0 m.	42	20

FARG'ONA VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

(2024- yil yanvar-oktabr,
Mln. AQSH doll.)*

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

2023- y.

2024- y.

ViLOYAT tashqi savdo aylanmasi eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Oltiariq tumani **21,9 %** ulush bilan **153,3** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa So'x tumani **0,5%** ulush bilan **4,1** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024-yil yanvar-oktabr oylarida **364,1** ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatgich 2023- yilning mos davriga nisbatan **10,1 %** ga ko'paydi yoki **33,5** ming tonnaga ko'paydi.

2024- yil yanvar-oktabr oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **274,4 mln** AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan **45,4 %** ga ko'paydi va jami eksportdagi ulushi **39,3 %** ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2024- yil yanvar-oktabr, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

Uzum 54,5 mln. AQSH dollari 65,4 ming tonna 2,6 m. % ↑	Shaftoli 49,8 mln. AQSH dollari 55,6 ming tonna 58,6 % ↑	Xurmo 10,2 mln. AQSH dollari 15,7 ming tonna 2,5 m. % ↑	O'lxo'ri 10,9 mln. AQSH dollari 14,1 ming tonna 96,9 % ↑
Pomidor 6,6 mln. AQSH dollari 7,3 ming tonna 58,1% ↓	Sabzi 4,4 mln. AQSH dollari 19,9 ming tonna 3,7 m. % ↑	Karam 8,0 mln. AQSH dollari 25,1 ming tonna 2,0 m. % ↑	Olma 3,8 mln. AQSH dollari 12,2 ming tonna 57,9 % ↑

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024- yil yanvar – oktabr)

Davlatlar	ming tonna	mln AQSH dollari	ulushi, % da *
 Rossiya Federatsiyasi	244,7	207,7	75,7
 Qozog'iston	63,0	29,1	10,6
 Qirg'iz Respublikasi	42,2	24,9	9,1
 XXR	3,8	3,3	1,2
 Belarus	3,4	3,0	1,1
 Boshqalar	6,9	6,4	2,3

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya (75,7 %), Qozog'iston (10,6 %) hamda Qirg'iz Respublikasi (9,1 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So'nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo'shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O'zbekiston uchun muhim soha bo'lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo'shilishini ta'minlaydi.

To'qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishi bevosita paxta xom-ashyosini o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

Xususan, 2024-yil yanvar-oktabr oylari yakuni bo'yicha **241,9 mln.** AQSH dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **34,6 %** ini tashkil etib, o'tgan yilga nisbatan **2,7 %** ga ko'paydi. Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida paxta ip (**63,7 %**), trikotaj mato (**4,4%**) va tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (**19,2 %**) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan **135** turdagi to'qimachilik mahsulotlari dunyoning **43** ta davlatiga eksport qilindi.

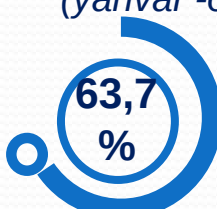
TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar -oktabr mln. AQSH dollari)

241,9 (2023 y.: 235,6)

Jami

154,1 (145,9)

Ip kalava

46,5 (50,0)

Tayyor to'qimachilik mahsulotlari

10,7 (12,1)

Trikotaj mato

8,9 (9,9)

Gazlamalar

21,7 (17,7)

Ipak va boshqa mahsulotlar

DAVLATLAR KESIMIDA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI (yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari)

		2023- yil	2024- yil	O'sish sur'ati, %da *
	Rossiya Federatsiyasi	85,5	81,1	94,9
	Turkiya	32,7	55,4	169,3
	Eron	29,3	34,6	118,0
	XXR	38,5	29,1	75,5
	Polsha	7,0	9,7	138,3
	Pokiston	0,0	3,9	-
	Misir	0,4	3,6	8,5 m.
	Belarus	5,3	3,4	65,2
	Qirg'iz Respublikasi	11,2	3,0	26,8
	Italiya	5,2	2,2	41,4
	Ukraina	2,9	1,5	51,0
	BAA	0,3	1,5	5,1 m.
	Ozarbajjon	1,5	1,4	93,2
	Qozog'iston	2,1	1,3	64,0
	Boshqa davlatlar	13,7	10,2	74,4

Viloyatning to'qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulotlar eksportini rag'batlantirish borasidagi amaliy ishlar natijasida viloyatimizning ushbu sohadagi salohiyati va hamkor davlatlardagi to'qimachilik bozoridagi ulushi oshib bormoqda.

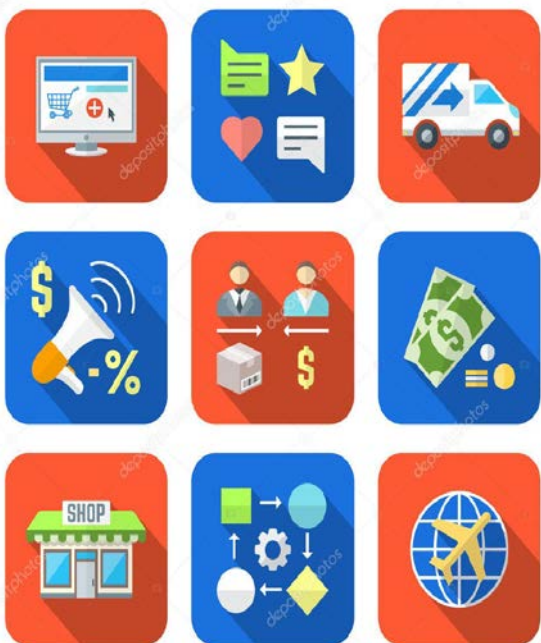
To'qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Rossiya (33,5% – 81,1 mln. AQSH dollari) va Turkiya (22,9 % – 55,4 mln. AQSH dollari) davlatlari hissasiga to'g'ri keldi.

Viloyatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy yetilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2024- yil yanvar-oktabr ulushi, % da)

Transport xizmatlari 52,5 %

Moliyaviy xizmatlar 24,2 %

Safarlar (turizm) 17,3%

Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari 5,9 %

Xizmatlar eksporti hajmi **8,4** mln. AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **1,2** % ini tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan **38,0** % ga o'sdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi safarlar (turizm) (**17,3**%), transport (**52,5** %), telekommunikatsiya, kompyuter va axborot (**5,9** %) va moliyaviy xizmatlar (**24,2** %) hissasiga to'g'ri kelgan.

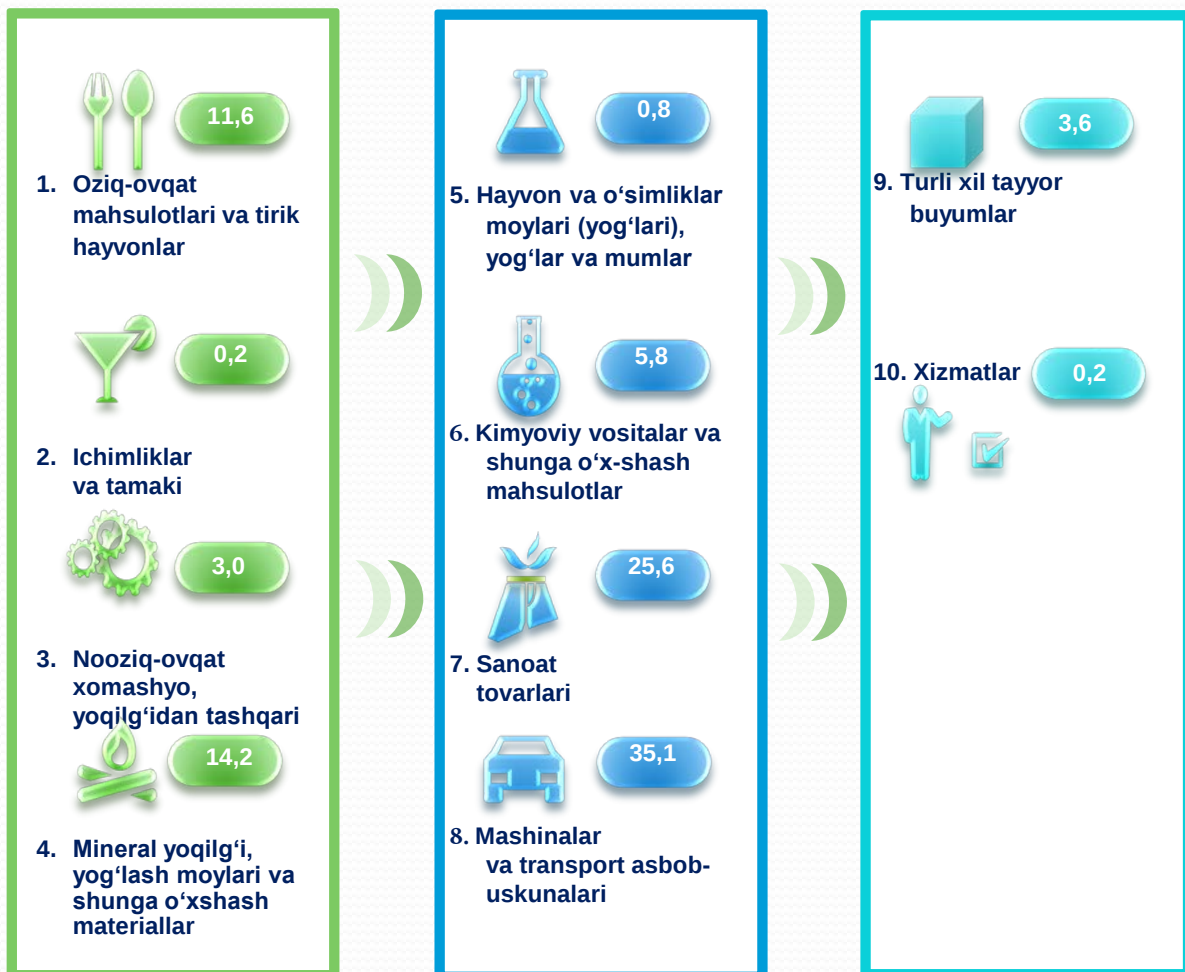
FARG'ONA VILOYATINING IMPORTI

2024- yilning yanvar-oktabr oylarida import hajmi **1 114,1** mln. AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan **104,4** % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (**35,1** %), sanoat tovarlari (**25,6** %), mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar (**14,2**%) hamda oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**11,6** %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-oktabr, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar-oktabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **47,7** mln. AQSH dollariga ko'paydi va **1 112,0** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **2,1** mln. AQSH dollariga yetdi.

FARG'ONA VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-oktabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	1 066,9	1 114,1	103,2	104,4	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	177,1	128,8	125,4	72,7	16,6	11,6
Ichimliklar va tamaki	1,4	2,2	168,7	163,4	0,1	0,2
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	35,9	33,6	97,0	93,7	3,4	3,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	97,4	158,3	59,1	162,4	9,1	14,2
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	8,8	8,7	177,1	99,2	0,8	0,8
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	82,5	64,2	144,1	77,9	7,7	5,8
Sanoat tovarlari	236,0	285,1	100,3	120,8	22,1	25,6
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	392,0	390,9	108,4	99,7	36,7	35,1
Turli xil tayyor buyumlar	33,2	40,1	116,7	121,0	3,1	3,6
Xizmatlar	2,6	2,1	105,7	83,1	0,2	0,2

XSST BO‘LIMI BO‘YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI

(2024- yil yanvar-oktabr)

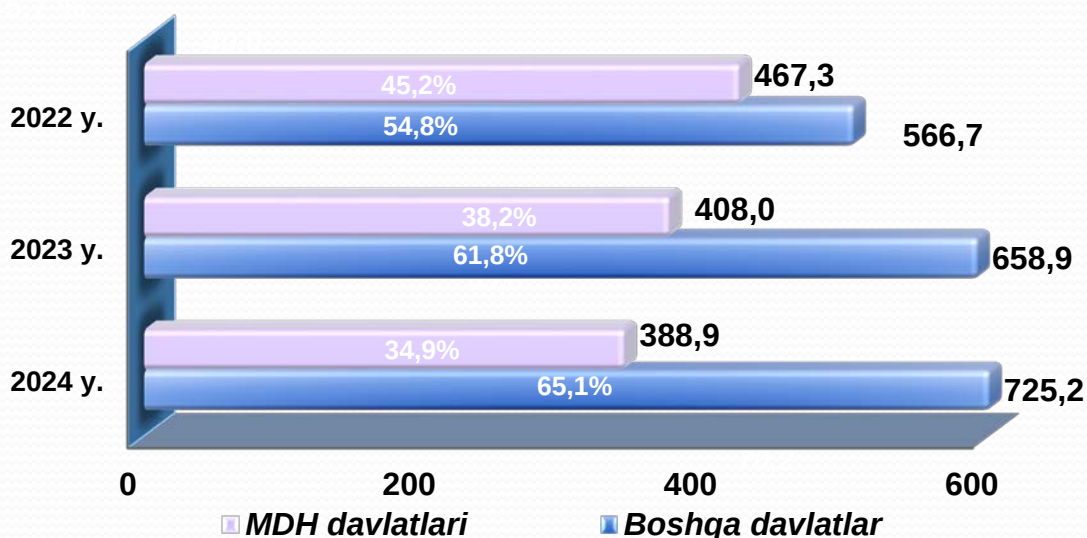
XSST bo‘limi nomi	Mln. AQSH dollari	2023- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	128,8	72,7
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	76,9	61,4
Tirik hayvonlar	6,8	41,3
Sabzavotlar va mevalar	24,7	148,5
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	5,6	66,6
Go'sht va go'sht mahsulotlari	6,3	2,6 m.
Hayvonlar uchun ozuqa (tegirilmagan dondan tashqari)	3,3	72,0
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	2,6	189,2
Turli xil oziq ovqatl mahsulotlari	1,3	136,4
Ichimliklar va tamaki	2,2	163,4
Ichimliklar	2,2	163,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	33,6	93,7
56 bulimga kiritilgandan tashqari ug'itlar uchun xom-ashyo va mineral xom-ashyo (ko'mir, neft va kimmatbaxh toshlardan tashqari)	13,2	144,8
To'qimachilik tolalari (tops va boshqa titilgan jundan tashqari) va ularning chiqindalari (ip kalava va mato xolatiga keltirilmagan)	0,6	12,9
Probka va yog'och	15,2	83,2
Yog'li urug'lar va yog'li mevalar	3,4	2,5 m.
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	158,3	162,4
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	116,4	159,9
Ko'mir, koks va briketlar	37,1	151,1
Gaz, tabiiy va sun'iy	4,8	36,0 m.
Xayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yoglar va mumlar	8,7	99,2
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	8,6	99,8
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar	0,1	33,3
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	64,2	77,9
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	9,3	112,1
Birlamchi shakldagi plastmassalar	12,1	67,7
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	10,4	67,0
Noorganik kimyo moddalari	5,9	72,9
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumeriya; hojatxona preparatlari, jilo va yuvish vositalari	8,6	193,2

XSST bo'limi nomi	Mln. AQSH dollari	2023- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	285,1	120,8
Cho'yan va po'lat	133,4	73,5
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	38,0	141,2
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	35,9	70,1
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	8,9	72,3
Probka va yog'ochdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	24,6	134,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall bo'lmagan minerallardan mahsulotlar	20,5	99,8
Rangli metallar	7,1	74,1
Boshqa joyda tasniflanmagan kauchuk mahsulotlar	16,2	80,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	390,9	99,7
Kantselyariya mashinalari va ma'lumotarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalar	5,1	98,1
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	89,5	58,0
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	71,3	107,1
Avtomobillar	74,3	75,8
Elektr mashinalari, apparatlari va asboblari va ularning elektr qismlari	121,4	2,8 m.
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalar	10,8	109,9
Telekommunikatsiya, ovoz yozish va ovozni takrorlash uchun uskunalar va uskunalar	15,0	181,0
Metallni qayta ishlash mashinalari	3,4	52,1
Turli xil tayyor buyumlar	40,1	121,0
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	13,2	167,9
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	13,3	102,7
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalar uchun armatura va mahkamlash moslamalari	7,7	135,7
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	2,2	2,1 m.
Sayohat aksessuarlari, sumkalar va shunga o'xshash idishlar	1,5	53,1
Poyafzal	1,4	101,6
Kiyim-kechak buyumlari va kiyim-kechak aksessuarlari	0,7	65,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan fotoapparat, uskunalar, sarf	0,2	53,8

2024-yil yanvar-oktabr natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **34,9 %** ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan **3,3%** ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

2024- yil yanvar – oktabr oylarida Farg'ona viloyati **65** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya Qozog'iston, Turkiya, Qirg'iz Respublikasi, Italiya va Hindiston) bo'lib jami importdagi ulushlari **88,9 %** tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-oktabr % da)

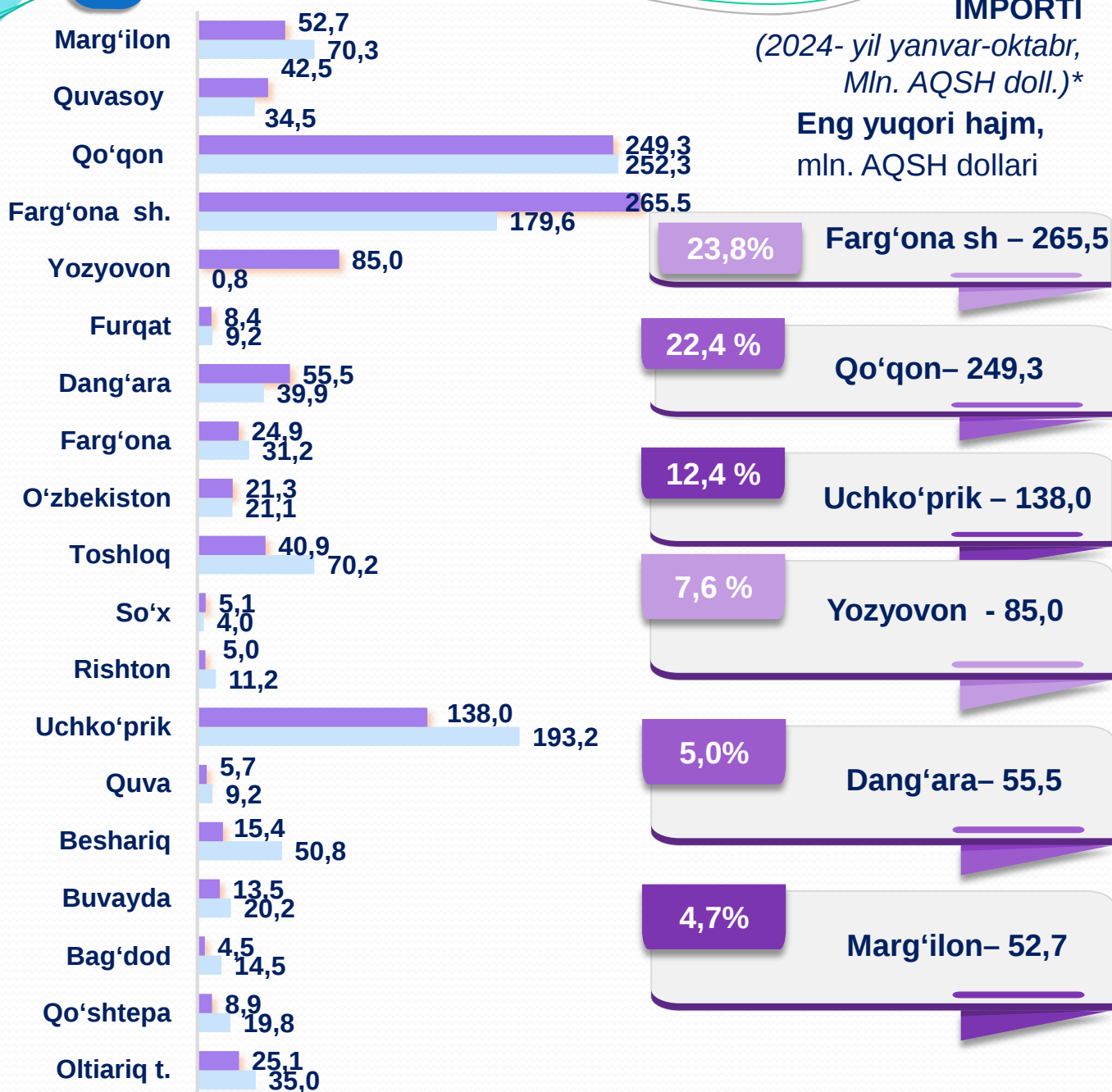
FARG'ONA VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-oktabr, yillar kesimida)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
XXR	452,3	552,3	135,7	122,1	1	1
Rossiya	175,0	197,7	81,2	113,0	2	2
Qozog'iston	157,5	119,7	86,6	76,0	3	3
Qirg'iz Respublikasi	51,3	45,5	117,5	88,7	4	4
Turkiya	39,1	35,6	71,3	91,2	5	5
Italiya	7,4	21,4	78,7	2,9 m.	15	6
Hindiston	21,9	17,7	78,5	80,7	6	7
Belarus	10,4	14,4	125,8	139,2	13	8
Germaniya	17,0	14,4	99,3	84,3	9	9
Koreya Respublikasi	20,8	13,8	79,9	66,1	7	10
Gonkong	11,0	8,4	69,1	76,4	11	11
Turkmaniston	2,3	6,5	46,1	2,8 m.	23	12
Yaponiya	1,0	4,4	7,3	4,4 m.	29	13
Polsha	12,4	4,1	103,6	32,9	10	14
Chehiya	3,2	4,1	113,5	125,9	22	15
Afg'aniston	0,3	4,0	193,5	15,0 m.	44	16
Tojikiston	10,7	3,8	106,2	35,5	12	17
Shveytsariya	9,2	3,8	180,0	40,9	14	18
Eron	3,8	3,7	107,9	96,9	18	19
Ispaniya	5,1	3,6	150,7	70,5	16	20

FARG'ONA VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024- yil yanvar-oktabr,
Mln. AQSH doll.)*

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

2023- y.

2024- y.

ViLOYAT tashqi savdo aylanmasi importi tarkibida eng yuqori ulushni Farg'ona shahar **23,8 %** ulush bilan **265,5** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Rishton tumani **0,4 %** ulush bilan **5,0** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

2024- yil yanvar-oktabr oylarida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalari hajmi **390,9** mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2023- yilning shu davriga nisbatan **0,3** % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **35,1** % ga yetdi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-oktabr)

XXR
288,7 mln
AQSH. dollari

Italiya
16,6 mln
AQSH. dollari

Turkiya
15,4 mln.
AQSH. dollari

Hindiston
10,7 mln
AQSH. dollari

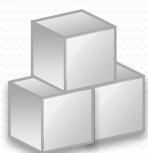
2024-yil yanvar-oktabr oylarida mashina va transport asbob-uskunalari importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan **1,1** mln. AQSH dollariga kamaydi. Ushbu tovarlarni Farg'ona viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi XXR — **288,7** mln. AQSH dollari (**73,9** %), Italiya — **16,6** mln. AQSH dollari (**4,2** %) va Turkiya— **15,4** mln. AQSH dollari (**3,9** %) kabi davlatlarga to'g'ri keldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

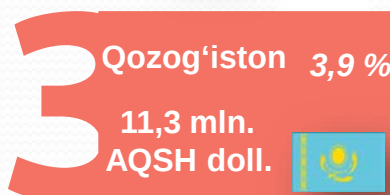
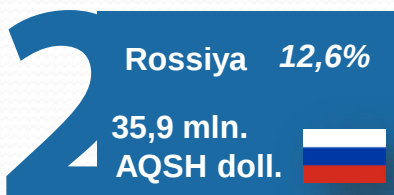
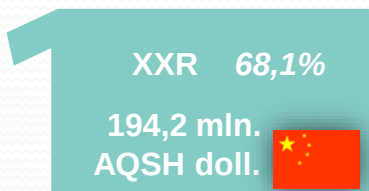

2024- yil yanvar-oktabr oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi **285,1** mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **20,8** % ga o'sdi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi **25,6** % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR

(2024- yil yanvar-oktabr, ulushi, % da)

Sanoat mahsulotlari importi asosan cho'yan yoki po'lat (**133,4** mln. AQSH dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (**38,0** mln. AQSH dollari), yigirilgan ip, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar (**35,9** mln. AQSH dollari), qog'oz va karton (**8,9** mln. AQSH dollari) va boshqalardan tashkil topgan.